

บทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร่
จังหวัดแพร่

The Role of The Municipal Council Members in The Development of The
Community of Mueang Phrae Municipality, Phrae Province

วิรัช ธัญพัฒน์กุล¹, สายัณห์ อินนันใจ²

Wirat Tanyapatkul¹, Sayan Innunjai²

เทศบาลเมืองแพร่¹,

วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย²

Mueang Phrae Municipality¹,

Phrae Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University²

Corresponding Author Email: zentus2556@hotmail.com

Received: Nov 22, 2023

Received in Revised: Dec 15, 2023

Accepted: Dec 16, 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารนิยธรรม 7 กับบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมวิธี ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจจากการแจกแบบสอบถาม จำนวน 390 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 17 รูป/คน วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$)

2) หลักการบริหารนิยธรรม 7 กับบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .516^{**}$)

3) ปัญหาอุปสรรค พบว่า สมาชิกสภาเทศบาลบางท่านยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล และประชาชนบางชุมชนยังไม่เข้าใจกระบวนการ และขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาชุมชน ข้อเสนอแนะ พบว่า ควรมีหลักสูตรอบรมพัฒนาสมาชิกสภาเทศบาลให้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และรณรงค์ให้ประชาชนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอในการพัฒนาชุมชนของตนเอง

คำสำคัญ: บทบาท, สมาชิกสภาเทศบาล, การพัฒนาชุมชน

Abstract (300 words)

This Article aimed to study (1) 1) To study the level of the role of city council members in the community development of the municipality of Muang Phrae, Phrae Province (2) to study the relationship between the principle of *Aparihāṇīyadhamma* 7 and the role of the city council members in the community development of the municipality of Muang Phrae, Phrae Province. 3) to study the problems of obstacles and suggestions of the role of city council members in community development of the municipality of Muang Phrae, Phrae Province. This research is mixed methods research, including quantitative research using exploratory research methods from the questionnaire distribution with 390 people. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, and standard deviation and the Pearson correlation coefficient and qualitative research using in-depth interview with key Informants 17 people, analyze key informant interviews by using content analysis techniques for context. The research results were found as follows;

1. The level of role of city council members in the community development of the municipality of Muang Phrae, Phrae Province, with the overall picture being very high ($\bar{X} = 3.60$).

2. the principle of *Aparihāṇīyadhamma* 7 and the role of city council members in the community development of the municipality of Prae, Prae, by and large, have a moderate positive relationship ($r = .516^{**}$).

3. The obstacle problem was found that some city council members still lack the know-how about the role of city council members under the City Act, and some community citizens still do not understand the process and lack participation in community development activities. Suggestion, it was found that there should be a training course for the development of city council members to understand their duty roles and campaign for citizens to participate to express their opinions, and proposals for the development of their communities.

Keywords: the role, a member of a city council, community development

บทนำ

เทศบาลเมือง เป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นแบบเทศบาลสำหรับเมืองขนาดกลาง จัดตั้งโดยประกาศกระทรวงมหาดไทยตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ตามมาตรา 10พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ส่งผลให้มี

การกระจายอำนาจสู่องค์กรประชาชนในระดับตำบลอย่างมาก โดยได้ยกฐานะเทศบาลตำบลซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์ ขึ้นเป็นเทศบาลเมือง กล่าวได้ว่า การจัดตั้งเทศบาลเมืองนี้ เป็นผลผลิตหนึ่งของกระแสของสังคมที่ต้องการจะปฏิรูปการเมือง ดังนั้น เทศบาลเมือง จึงเป็นมิติหนึ่งของความพยายามในการปฏิรูปการเมืองโดยการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เทศบาลเมือง มีความสำคัญต่อท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เพราะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด แต่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ต่างจังหวัด เทศบาลเมืองจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย (ธีรวุฒิ โศภนวิบูล, 2550 : 4) เนื่องจากเทศบาลจะมีสมาชิกสภาเทศบาลเป็นตัวแทนของประชาชนในเขตพื้นที่ที่ใกล้ชิดกับประชาชน และสามารถเข้าถึง เข้าใจ บริบทของพื้นที่และสภาพปัญหาความต้องการของชุมชนได้เป็นอย่างดี

เทศบาลเมือง ประกอบด้วยสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี (มาตรา 14, พระราชบัญญัติเทศบาล แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552) สภาเทศบาล ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ประกอบไปด้วย สมาชิกสภาเทศบาลที่มาจาก การเลือกตั้งจากประชาชน ซึ่งสภาเทศบาลตำบล มีจำนวน 12 คน สภาเทศบาลเมือง มีจำนวน 18 คน และสภาเทศบาลนคร มีจำนวน 24 คน อำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาลนั้นต้องดำเนินไปตามตัวบทกฎหมายโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ. 2496 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 เป็นหลัก (สำนักคณะกรรมการการกฤษฎีกา, 2552 : 2)

ปัญหาหนึ่งของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ซึ่งผู้ศึกษาคิดว่าเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดซึ่งเป็นสาเหตุของปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ การขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลเมือง เนื่องจากบทบาทของสมาชิกสภามีหลายอย่าง ได้แก่ การให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาเทศบาลเมือง ให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติเทศบาลเมือง ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย การควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร การดำเนินงานของสมาชิกสภาเทศบาลเมืองในการควบคุมการปฏิบัติงานมีหลายอย่าง ได้แก่ การตั้งกระทู้ถาม การเสนอญัตติ การอภิปราย การตั้งคณะกรรมการ การลงมติเห็นชอบ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีความซับซ้อน จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดีก่อนถึงจะปฏิบัติได้ถูกต้อง ซึ่งหากสมาชิกสภาเทศบาลเมืองยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทอย่างดีแล้ว ไม่สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง ทำให้ไม่มีการถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งส่งผลให้เทศบาลเมืองไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจที่มุ่งหวังให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองอย่างแท้จริง

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะส่วนหนึ่งขององค์การ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาศึกษา “บทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลที่มีผลต่อการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่” เพื่อที่จะเป็นข้อเท็จจริงในการพัฒนาชุมชนอย่างเข้าถึงและเข้าใจ โดยผ่านมุมมองความคิดเห็นของประชาชนในเทศบาลเมืองแพร่ที่มีต่อบทบาทในการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาเทศบาลว่าที่ผ่านมาเป็นอย่างไร และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในสภาพที่แตกต่างกันต่อกระบวนการทำงานในบทบาทหน้าที่นั้น เพื่อที่จะได้องค์ความรู้มาวิเคราะห์สังเคราะห์ จนเกิดแนวทางในการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภา จนนำไปสู่การตระหนักว่าสมาชิกสภาเทศบาลมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทและอำนาจหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติของเทศบาลเมือง การตรวจสอบถ่วงดุลฝ่ายบริหาร และการเป็นตัวแทนของประชาชนอย่างไร อะไรคือปัญหาและอุปสรรคใน

การทำหน้าที่ของสมาชิกสภาเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ และนำมาซึ่งผลกระทบต่อการพัฒนาท้องถิ่นหรือไม่อย่างไร เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการกับปัญหาและอุปสรรคในการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่นให้สามารถดำเนินได้อย่างถูกต้องและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารนิยธรรม 7 กับบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) กล่าวคือ โดยการใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

1. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวม จำนวน 390 ชุด เข้าโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาตอบระดับบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารนิยธรรม 7 กับบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ทำการวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันหรือไม่ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

3. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 18 รูป/คน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.77) ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม

บทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของ		ระดับความคิดเห็น		
เทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านนิติบัญญัติ	3.57	0.78	มาก
2	ด้านการควบคุมการบริหาร	3.63	0.76	มาก
3	ด้านการเป็นตัวแทนของประชาชน	3.60	0.82	มาก
ภาพรวม		3.60	0.77	มาก

เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการควบคุมการบริหาร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.76) รองลงมา ได้แก่ ด้านการเป็นตัวแทนของประชาชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.82) น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านนิติบัญญัติมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารนิยธรรม 7 กับบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .516^{**}$)

ตารางที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารนิยธรรม 7 กับบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	บทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชน	ตัวแปรตาม		
		ด้านนิติบัญญัติ	ด้านการควบคุม	ด้านการเป็นตัวแทน
หลักการบริหารนิยธรรม 7	.516**	.516**	.491**	.484**
หมั่นประชุมเนืองนิตย์	.658**	.629**	.636**	.634**
พร้อมเพรียงกันประชุม	.556**	.554**	.523**	.530**
การไม่บัญญัติหรือล้มเลิกข้อบัญญัติ	.494**	.487**	.472**	.476**
การเชื้อฟังผู้บังคับบัญชา	.391**	.404**	.366**	.359**
เคารพสิทธิสตรี	.342**	.358**	.333**	.300**
ส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรม	.389**	.384**	.375**	.366**
การอารักขาคุ้มครอง	.349**	.365**	.322**	.321**

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาอุปสรรค พบว่า สมาชิกสภาเทศบาลยังขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล ยังขาดกิจกรรมการพัฒนาชุมชนที่ตรงกับความต้องการของประชาชนในการแก้ไขปัญหาของชุมชนที่เกิดขึ้น บางชุมชนยังขาดการยอมรับสมาชิกสภาเทศบาลบางท่านในการเข้ามาทำงานการพัฒนาชุมชน ประชาชนยังไม่เข้าใจกระบวนการพัฒนาชุมชนตามแผนนโยบายการพัฒนาชุมชนที่เทศบาลเมืองได้กำหนดไว้ ประชาชนบางชุมชนยังขาดการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ตั้งแต่การประชุมวางแผน การเสนอแนะแนวทางการ การดำเนินงาน และการติดตามผล เป็นต้น ข้อเสนอแนะ พบว่า ควรมีหลักสูตรอบรมพัฒนาสมาชิกสภาเทศบาลให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ การปฏิบัติงานของสมาชิกสภาเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล เพิ่มกิจกรรมการพัฒนาชุมชนให้ตรงกับความต้องการของประชาชนในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชน สมาชิกสภาเทศบาลควรมีมนุษยสัมพันธ์กับประชาชนในพื้นที่ เพื่อสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นภายในชุมชน เทศบาลเมืองประจักษ์ศิลปาคมเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาชุมชนผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อให้เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม จัดประชุมสัมมนาให้ประชาชนเข้าร่วมเสนอแนะแนวทางการพัฒนา เสนอกิจกรรมการพัฒนาชุมชน และให้ประชาชนร่วมกิจกรรมติดตามผลการดำเนินงานได้อย่างโปร่งใส

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ระดับบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ทั้ง 3 ด้าน **โดยภาพรวม** อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการควบคุมการบริหาร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.76) รองลงมา ได้แก่ ด้านการเป็นตัวแทนของประชาชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.82) น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านนิติบัญญัติมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน” ผลการวิจัยพบว่า ประชากรมีความเห็นว่าการประยุกต์หลักพุทธธรรมที่เสริมสร้างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า การประยุกต์หลักพุทธธรรมที่เสริมสร้างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการปฏิบัติการ รองลงมา คือ ด้านการประเมินผล ค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรองลงมา คือ ด้านการรับผลประโยชน์ ค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ทักษิณ ประชามอญ, 2560)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารนิยธรรม 7 กับบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .516^{**}$) เมื่อการบูรณาการหลักการบริหารนิยธรรม 7 กับบทบาทของสมาชิกสภา

เทศบาลในการพัฒนาชุมชน ส่งผลให้สมาชิกสภาเทศบาลมีส่วนร่วมกับประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกับการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการเชิงเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชนของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตามหลักการบริหารนิยธรรมในเขตเทศบาลตำบลทุ่งน้อย อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร” ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการเชิงเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชนของกลุ่ม เกษตรกรผู้ปลูกข้าวกับหลักการบริหารนิยธรรมในเขตเทศบาลตำบลทุ่งน้อย อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($r = .744^{**}$) (พระคำรณ อติภุโท (ทองน้อย), 2562). และรวมไปถึง “พฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดนครราชสีมา เขตเลือกตั้งที่ 5” ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและหลักการบริหารนิยธรรม พบว่า อายุ สถานภาพการสมรส และหลักการบริหารนิยธรรมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดนครราชสีมา เขตเลือกตั้งที่ 5 ส่วนเพศ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้ง (พระอธิการวรวิมล สุเมธ (มีธรรม), 2563)

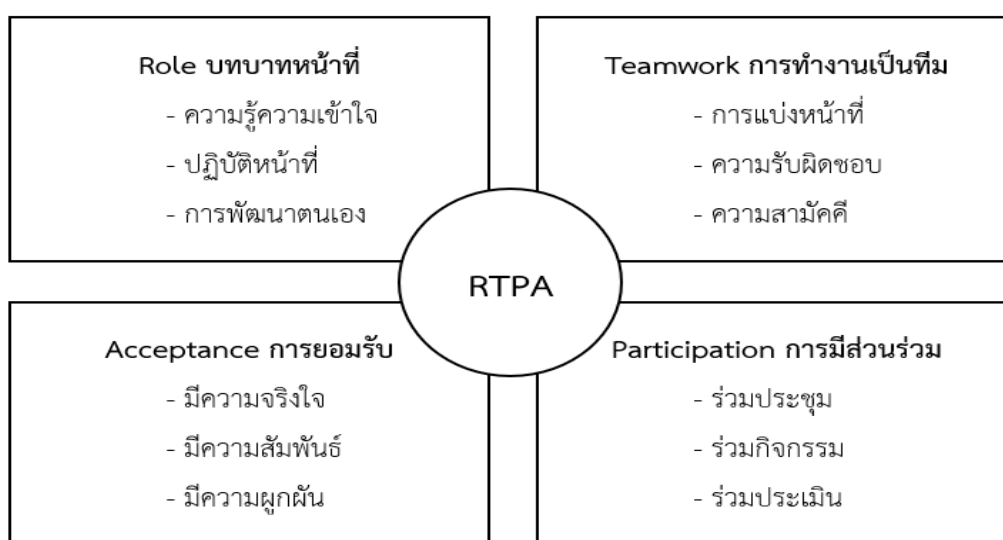
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ปัญหาอุปสรรค พบว่า สมาชิกสภาเทศบาลยังขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล ยังขาดกิจกรรมการพัฒนาชุมชนที่ตรงกับความต้องการของประชาชนในการแก้ไขปัญหาของชุมชนที่เกิดขึ้น บางชุมชนยังขาดการยอมรับสมาชิกสภาเทศบาลบางท่านในการเข้ามาทำงานการพัฒนาชุมชน ประชาชนยังไม่เข้าใจกระบวนการพัฒนาชุมชนตามแผนนโยบายการพัฒนาชุมชนที่เทศบาลเมืองได้กำหนดไว้ ประชาชนบางชุมชนยังขาดการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ตั้งแต่ การประชุมวางแผน การเสนอแนะแนวทางการ ดำเนินงาน และการติดตามผล เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมือง สระแก้ว จังหวัดสระแก้ว” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา อุปสรรค และเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว 1) การตัดสินใจ วันทำงานไม่ตรงกันเสียงประชาสัมพันธ์ ไม่ค่อยได้ยินเสียงบางจุดเสียงตามสายไม่ทั่วถึงจึงทำให้ไม่ได้รับข่าวสารเท่าที่ควร 2) การดำเนินงาน ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่น้อย ประชาชนขาดความรู้และหน่วยงานล่าช้า แก้ไขปัญหาไม่ตรงจุด ประชาชนมีอายุมากแล้วไม่สะดวกเข้าร่วมงานกับชุมชนบ่อยนัก 3) การรับผลประโยชน์ ชุมชนของบประมาณจะไม่ค่อยได้รับผลทำเรื่องยื่นขอไปหลายชุมชนเลยทำให้บางชุมชนไม่ได้รับการอนุมัติให้เกิดการพัฒนาชุมชน 4) การประเมินผลประชาชนขาดความร่วมมือไม่มีความรู้เรื่องแผนพัฒนา หน่วยงานยังไม่ชัดเจนเรื่องแก้ไขปัญหาในชุมชน ประชาชนที่ค้าขายให้ความร่วมมือของคนในชุมชนยังขาดการประสานงานให้มีส่วนร่วมกิจกรรม (พระธวัชชัย สนธิธมฺโม (วรรณนาวัน), 2561)

ข้อเสนอแนะ พบว่า ควรมีหลักสูตรอบรมพัฒนาสมาชิกสภาเทศบาลให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล เพิ่มกิจกรรมการพัฒนาชุมชนให้ตรงกับความต้องการของประชาชนในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชน สมาชิกสภาเทศบาลควรมีมนุษยสัมพันธ์กับประชาชนในพื้นที่ เพื่อสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นภายในชุมชน เทศบาลเมืองประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาชุมชนผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อให้เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม จัดประชุมสัมมนาให้

ประชาชนเข้าร่วมเสนอแนะแนวทางการพัฒนา เสนอกิจกรรมการพัฒนาชุมชน และให้ประชาชนร่วมกิจกรรม ติดตามผลการดำเนินงานได้อย่างโปร่งใส ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การบริหารงานเพื่อพัฒนาสังคมของเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา” ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารงานเพื่อพัฒนาสังคมของเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีดังนี้ ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องของเทศบาลนครหาดใหญ่ ต้องกำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเทศบาลนครหาดใหญ่ ให้เป็นรูปธรรม สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้จริง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหรือจัดทำแผนงานและโครงการทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบในโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคมของเทศบาลนครหาดใหญ่ ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็น ด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (พระสมุห์กิตติพงศ์ ฐิตสีโล (สุวรรณวงศ์), 2560).

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การนำหลักธรรมอปริหานิยธรรม 7 ได้แก่ 1. หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ 2. พร้อมเพรียงกันประชุม 3. การไม่บัญญัติ หรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ 4. การเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา 5. เคารพสิทธิสตรี 6. ส่งเสริม และรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม และ 7. การอารักขา ค้ำครอง ปกป้อง อันชอบธรรม บทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองแพร์ จังหวัดแพร์ 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านนิติบัญญัติ (2) ด้านการควบคุมการบริหาร และ (3) ด้านการเป็นตัวแทนของประชาชน ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้จากการวิจัยได้การส่งเสริมพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร์ในเขตตำบลทุ่งน้าว อำเภอสอง จังหวัดแพร์ RTPA : MODEL ดังนี้

จากแผนภาพสรุปได้ดังนี้

1. R = Role บทบาทหน้าที่ สมาชิกสภาเทศบาลต้องศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาลให้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ต้องมีความทุ่มเท ตั้งใจทำงานพัฒนาชุมชน และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาชุมชน และสามารถอธิบายให้ประชาชนได้เข้าใจได้

2. T = Teamwork การทำงานเป็นทีม เทศบาลเมืองแบ่งงานตามหน้าที่ตามความสามารถให้อยู่ในกรอบของภาระงานที่กำหนดไว้ ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายทำงานพัฒนาชุมชนด้วยความเต็มใจ และสามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้ดี ไม่มีอคติในการทำงาน สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นภายในชุมชน

3. P = Participation การมีส่วนร่วม ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน จัดกิจกรรมการพัฒนาชุมชนโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม และประชาชนสามารถติดตามประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมการพัฒนาชุมชนภายในชุมชน และสามารถตรวจสอบการทำงานของสมาชิกเทศบาลในการทำงานพัฒนาชุมชนได้อย่างโปร่งใส

4. A = Acceptance การยอมรับ ให้ประชาชนในชุมชนเห็นถึงความจริงในการช่วยเหลือ และพัฒนาชุมชนของสมาชิกสภาเทศบาล ลงพื้นที่สอบถามปัญหาของประชาชนในชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ทูมทำงานช่วยเหลือชุมชนตลอดเวลาทั้งต่อหน้าและลับหลัง ให้ประชาชนเกิดความศรัทธา และมีความผูกพันกับสมาชิกสภาเทศบาลในชุมชนของตนเอง

สรุป

สมาชิกสภาเทศบาลต้องศึกษาให้เข้าใจบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล ศึกษาแผนพัฒนาชุมชนตามนโยบายการพัฒนาของเทศบาลที่ได้วางไว้ เพื่อนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การลงพื้นที่สร้างความคุ้นเคยของสมาชิกเทศบาลกับประชาชนในชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และให้เกิดการยอมรับในตัวสมาชิกสภาเทศบาลในการทำงานการพัฒนาชุมชน การประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ และการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน และร่วมกิจกรรมการพัฒนาชุมชน ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานของสมาชิกสภาเทศบาลได้อย่างโปร่งใส

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) ด้านนิติบัญญัติ ควรมีการจัดทำโครงการบริการความรู้ด้านกฎหมาย และสิทธิประโยชน์ให้แก่ประชาชน รวมไปถึงการบูรณาการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อกฎหมายจากประชาชนทุกภาคส่วน

2) ด้านการควบคุมการบริหาร ควรเน้นจัดการด้านคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ควรมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรมีการรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิของตนเองและรณรงค์ให้ไปใช้สิทธิ ส่งเสริมให้ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อโครงการต่าง ๆ และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้

3) ด้านการเป็นตัวแทนของประชาชน ควรส่งเสริมชุมชนด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งและส่งเสริม

การมีส่วนร่วมของชุมชน ควรมีการจัดสรรงบประมาณตามความต้องการหรือปัญหาของแต่ละชุมชนตามสภาพความเป็นจริงของแต่ละชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมุ่งเน้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

2) ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขด้านระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โครงสร้างพื้นฐานและการจราจรของชุมชนในเขตเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลและประสิทธิภาพพบปะพบปะการบริหารจัดการของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

เอกสารอ้างอิง

ทักษิณ ประชาอณู. (2560). รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมตามหลักพุทธธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. *คุขวิจิตรพุทธศาสนคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*

ธีรวิทย์ ไชยสิทธิ์กุล. (2550). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. ฉะเชิงเทรา : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

พระคาร์ณ อติภุโท (ทองน้อย). (2562). การบริหารจัดการเชิงเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชนของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตามหลักการบริหารนิยธรรมในเขตเทศบาลตำบลทุ่งน้อย อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร. *วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*

พระธวัชชัย สุนทรนิมโม (วรรณนาวัน). (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมือง สระแก้ว จังหวัดสระแก้ว. *สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*

พระสมุห์กิตติพงศ์ ลีตลิล (สุวรรณวงศ์). (2560). การบริหารงานเพื่อพัฒนาสังคมของเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. *วิทยานิพนธ์พุทธศาสนมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*

พระอธิการวรวิทย์ สุเมโธ (มีธรรม). (2563). พฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดนครราชสีมา เขตเลือกตั้งที่ 5. *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*

สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2552). *พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2552.